

รายวิชา การงานอาชีพ

รหัสวิชา ง๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง...

การขยายพันธุ์ไม้ดอก ไม้ประดับ

ครูผู้สอน ครูสุนทรี สารุภาพ
ครูวิทยา ปัญญาเย็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายวิธีการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับได้

๒. เขียนขั้นตอนการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับได้

๓. เห็นประโยชน์ของการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

จุดประกายความคิด

นักเรียนจะเพิ่มจำนวนไม้ดอกไม้ประดับได้อย่างไร

แบ่งปันประสบการณ์

ขอตัวแทนนักเรียนเล่า
ประสบการณ์ในการปลูกพืช

การขยายพันธุ์ไม้ดอก ไม้ประดับ

หมายถึง การเพิ่มจำนวนต้นพืชให้มีจำนวนมากขึ้น
โดยต้นพ่อพันธุ์หรือต้นแม่พันธุ์ยังคงมีชีวิตอยู่

การขยายพันธุ์
ไม้ดอก ไม้ประดับ
มี ๒ วิธี

๑. วิธีการขยายพันธุ์โดย อาศัยเพศ

เป็นการผสมพันธุ์ระหว่างเกสรตัวผู้และ

เกสรตัวเมีย เกิดเป็นเมล็ดพืช

นำเมล็ดมาเพาะจนกระทั่งเมล็ดงอกเป็นต้นกล้า

คำถามชวนคิด

ให้นักเรียนยกตัวอย่างพืช
ที่ขยายพันธุ์โดยอาศัยเพศ

ทานตะวัน

บานชื่น

บานไม่รู้โรย

ดาวเรือง

ข้อดี

จะแพร่พันธุ์ได้เร็ว มีระบบรากที่มีความแข็งแรง
ได้พืชพันธุ์ที่มีความแข็งแรงและสมบูรณ์
เมล็ดพันธุ์ใหม่จะมีการปรับสภาพแวดล้อมได้ดี

ข้อเสีย

กลายเป็นรูได้ง่าย การเก็บรักษาที่ยาก
เพราะมีความเสี่ยงที่จะเกิดโรค
ได้ตลอดเวลา และเมล็ดพันธุ์เน่าเสีย

๒. วิธีการขยายพันธุ์โดย ไม้อาศัยเพศ

เป็นวิธีเพิ่มจำนวนต้นพืชด้วยการใช้ส่วน

ต่าง ๆ ของพืช เช่น..

กิ่ง ยอด ใบ ลำต้น ราก หน่อ และเนื้อเยื่อ

การขยายพันธุ์
โดยไม่อาศัยเพศ
มีหลายวิธี

การปักชำ

การนำส่วนของกิ่ง ก้าน ใบ ลำต้น หรือราก
ของพืชมาปักชำ ในวัสดุปักชำ เช่น ดิน ทราย

ไม้ดอกไม้ประดับที่ขยายพันธุ์ด้วยวิธีนี้
ส่วนใหญ่เป็นพืชที่มีลำต้น เล็ก อวบน้ำ
อายุไม่ยืน เช่น...

พลูด่าง

คุณนายตื่นสาย

แพรวเซียงไฮ้

ตัดกิ่ง

นำกิ่งไปแช่น้ำ

นำกิ่งไปปลูก

การแยกหัวหรือหน่อ

เป็นวิธีการขยายพันธุ์ที่ใช้กับพืชที่ไม่ค่อยมีเมล็ด กิ่งก้าน
และพืชเหล่านี้ส่วนใหญ่ ไม่สามารถขยายพันธุ์ด้วยวิธีอื่นได้

ลักษณะสำคัญของพืชที่ขยายพันธุ์ หรือปลูกโดยการแยกหัว หรือหน่อมี ดังนี้

- มีลำต้นอยู่ใต้ดิน เราเรียกส่วนของลำต้นนี้ว่า หัว

เหง้า แฉ่ง

- มีลำต้นอยู่ใต้ดินและมีใบสะสมอาหาร เมื่อหัวงอก
ออกมากก็แยกไปปลูกได้

- ไม่มีส่วนของกิ่งก้านที่จะขยายพันธุ์
หรือปลูกด้วยวิธีอื่น

การแยกหัว

เป็นการนำหัวหรือกลีบของพืชมาปลูก เช่น

<http://oknation.nationtv.tv/blog/wut2013/2017/05/09/entry-1>

ว่านสีทศ

<https://www.wanthai.com>

พลับพลึง

การแยกหน่อ

เป็นการแยกต้นอ่อน หรือหน่ออ่อนที่เจริญเติบโต
อยู่ใกล้ลำต้นเดิมมาปลูกลงเป็นพืชต้นใหม่ เช่น

<http://www.thaigoodview.com/node/212746>

พุทธรักษา

<https://medthai.com>

การตอนกิ่ง

ทำกับส่วนที่เป็นกิ่งของพืช ทำให้เกิดพืชเกิดรากในขณะที่
ยังติดอยู่กับต้นแม่ เมื่อกิ่งออกรากแล้ว จึงตัดไปชำก่อนปลูก
เมื่อแข็งแรงดีแล้วจึงนำไปปลูกต่อไป

กุหลาบ

โกสน

๑. เลือกกิ่งกิ่งแก่กิ่งอ่อนที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง ๕ - ๑๐ มิลลิเมตรหรือมากกว่า (ขนาดเท่าดินสอ) ยาวประมาณ ๕๐ เซนติเมตร ทำแผลบนกิ่งให้อยู่ชิดใต้ข้อและชะะเปลือกออก แล้วทาฮอร์โมนเร่งราก ที่รอยควั่นด้านบน

๒. ใช้มีดผ่าตุ้มตอนให้เบะออกแล้วหุ้มบนบาดแผลของกิ่งตอนให้
ปลายตุ้มตอนอยู่ด้านล่าง มัดเชือกให้แน่นไม่โยกคลอนและติดแน่นกับกิ่ง

๓. ประมาณ ๒ - ๓ สัปดาห์จะเริ่มแตกกรากใหม่ ถ้าตุ่มตอน
แห้งควรให้น้ำเพิ่มจนขุยมะพร้าวชื้นแต่ไม่แฉะ

๔. เมื่อรากเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลจึงตัดแยกกิ่งตอนจากต้นแม่แกะถุงพลาสติก
ตุ้มตอนออก แล้วชำในถุงหรือกระถางให้ต้นสมบูรณ์ก่อนนำไปปลูกต่อ

คำถามชวนคิด

ถ้าเราไม่มีการขยายพันธุ์พืช
พันธุ์พืชจะเป็นอย่างไร

บทบาทของครูปลายทาง

๑. แจกใบงานที่ ๕
เรื่อง การขยายพันธุ์ไม้ดอก
ไม้ประดับ
๒. กำกับ ดูแล ให้คำปรึกษา
นักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม

บทบาทของนักเรียนปลายทาง

ปฏิบัติใบงานที่ ๕
เรื่อง การขยายพันธุ์ไม้ดอก ไม้ประดับ

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เกษตรพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ
โดยเลือกมา ๑ วิธี

ใบงานที่ ๕

เรื่อง การขยายพันธุ์ ไม้ดอกไม้ประดับ

ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด การขยายพันธุ์ไม้ดอก ไม้ประดับ
โดยเลือกมา ๑ วิธี

สรุป

การขยายพันธุ์พืช เป็นการเพิ่มจำนวนพืชให้มากยิ่งขึ้น รักษาพันธุ์พืชไม่ให้สูญพันธุ์ และเป็นการปรับปรุงพันธุ์พืชให้ได้พันธุ์ใหม่ ๆ

บทเรียนครั้งต่อไป

การดูแลรักษา ไม้ดอก ไม้ประดับ

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานและใบความรู้ที่ ๖

เรื่อง... การดูแลรักษา

ไม้ดอก ไม้ประดับ

